

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 6.50
za en mesec 2.20
za nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom: ==

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—

V upravljanje prejeto mesečno K 1.70

SLOVENE

Inserati: ==

Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice: ==

enostolpna petstvarsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja: ==

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Egipt.

Trípoliška vojska se silno dolgo vleče. Odločitev v tej provinciji sploh ne bo padla. Da se morejo Turki in z njimi združeni Arabci tako krepko držati, ima med drugim svoj vzrok tudi v tem, da dobivajo podporo od Tunisa in Egipta. Prebivalstvo teh dežel jim dobavlja živila in municijo in jih oskrbuje z denarjem. Najbolj pride tu v poštev Egipt, ki je zelo bogata dežela in se pod vrhovno upravo Angležev vedno bolj dviga. Zato bo marsikateri zanimalo, kakšne politične in gospodarske razmere vladajo v tej provinciji, ki igra v sedanjih vojski ob sredomorskih obalah tako veliko vlogo.

Prvi organizator Egipta je bil znani lord Cromer, ki je to deželo 24 let upravljal. Imel je polnomoč, da vlada, kakor hoče, bil je vztrajen, kakor sploh Angleži, in velik kolonizatoričen talent. Za njim so poslali v Egipt Gorsta, ki je bil nekoliko premehak in kateremu je kmalu sledil zmogovalec nad dervisi in Buri, lord Kitchener. To je mož na svojem mestu, energičen, moder, molčec kakor Moltke, zraven pa skrajno pravico ljubeč in velik prijatelj ljudstva, zlasti kmetskega.

Ko je prišel v Egipt, so egiptovski nacionalisti, katerim vrhovna angleška uprava ni všeč, mislili, da bo deželo anektiral. Kitchener pa je v svojem nastopnem govoru izjavil, da Angleška kaj takega niti oddale ne namerava, ampak da je njegova naloga le pod obstoječimi političnimi razmerami deželo kulturno in gospodarsko povzdigniti. Zato da se bo v prvi vrsti zanimal za uboge in zapuščene felahe, kmete. Oziral pa se bo vseskozi na orientalske razmere.

Najprej je Kitchener zapovedal: Pol dne šola, pol dne delo na polju! Nato je začel ustanavljati hranilnice pod državnim nadzorstvom. V te hranilnice vlaga felah denar, in sicer po en piaster naenkrat. Tako so v dveh provincijah ob Delti naložili egiptovski kmetje v teku enega meseca 15 milijonov funtov, to je okoli 300 milijonov mark! Treba je zravetega pomisliti, da so to skrajno konservativni kmetje, katerim vera in tradicija prepoveduje jemanje obresti tako od posojenega kakor od naloženega denarja. Lord Kitchener je s svojo naredbo osvobodil felahe sirskih in judovskih pijavk in dobi ob času setve denar po 8%, dočim je doslej moral judovskemu oderuhu dati 30—50 % žetve in natura!

Zelo skrbi angleška uprava za prometne ceste. Lansko jesen si je Kitchener izmislil, da bi se mogla zgraditi od Kaire do Heluana 20 km dolga cesta, ki bi bila tudi za avtomobile porabna. Egiptovsko ministrstvo je dejalo, da je budget že ves oddan in da ni več kredita. »Pa ga dobite!« odgovori generalni konzul. Letos je cesta že skoro dograjena.

Za Evropejce pa je največje vrednosti, da je trgovina svobodna, oziroma da obstoja v tem oziru popolna enakopravnost in da so tržne razmere vzorno urejene. Anglija je iz Egipta v tridesetih letih več napravila, kakor Francija v šestdesetih letih v Alžiru.

Nemiri v Albaniji.

V okolici Dnača se razširja vstaško gibanje. Več albanskih glavarjev je zopet pobegnilo v gore. Vstaški voditelj Avni bej je izdal na prebivalstvo v Kruji oklic, ki naglašja, da vstaja ni naperjena proti domovini, marveč proti krivicam, ki jih je vlada storila v Albaniji. Vlada je v Kruji in v okolici proglasila oblegovalno stanje. Turški vojni minister je vse priredil, da pokliče lahko pod orožje dvanajst rezervnih brigad v okrožju solunskega, monastirskega in kosovskega armadnega zbora, če se poostri vstaško gibanje v Albaniji. Med Djakovarom in Brusom so napadli iz zasede albanski vstaški turški vojaški oddelek, ki je spremljal 100 s strelivom obloženih mul. Turki so izgubili 17 mrtvih in 6 ranjencev. Izgube Albancev niso znane. V Monastiru so carinski uradniki prijeli dva kmeta, ki sta nameravala v mesto vtihotapiti pet bomb. Kmeta sta rekla, da jima je dal bombe vojvoda Mativ. Dve bombi so pa našli v košari med zelenjavo, ki jo je nesel neki vrtnar v mesto.

O gibanju vstaških turških častnikov se poročila ne vjemajo. V Monastiru je baje prenehalo gibanje, izvzemši posamezne slučaje. Baje nameravajo kazensko premestiti več častnikov. Tisti častniki, ki so jih poslali k voditelju pobeglih častnikov, Tajar beju, so se vrnili v Monastir, ne da bi bili kaj opravili. Tajar bej se noče vrniti v Monastir.

V Carigradu sodijo o položaju jako pesimistično. Višji častniki sodijo, da se je nezadovoljnost v Monastiru med častniki le zato omejila, ker nezadovoljneži nočejo prelivati krvi zdaj, ko se ni končana laškoturska vojska. Sodijo, da bodo zmagali nezadovoljneži, ker se z njimi strinja več kot tri četrtine vseh častnikov. Aktivni ministri izjavljajo, da vztrajajo nadalje na svojih mestih, da ne zavladajo anarhija. V

Monastir sta došla dva bataljona in šest strojnih pušk. Seki paša poroča, da zadnji v gore odposlani ekspediciji častniki begunci niso niti odgovorili. Iz mladoturškega odbora so izbacili vse častnike, ki so člani kluba.

»Frankfurter Zeitung« poroča, da namerava v najkrajšem času odstopiti generalisimus Mehmet Šefket paša, ker to zahteva liha častnikov, ki ima svoje središče v Odrinu.

Skupen ministrski svet.

Novi topovi.

Včeraj ob pol 11. je začel v palači zunanega ministrstva na Dunaju zborovati skupni ministrski svet. Sejo je vodil zunanji minister grof Berchtold. Navzoča sta ogrski ministrski predsednik dr. Lukacs, namestnik avstrijskega ministrskega predsednika baron Heinold, skupni finančni minister Bilinski, vojni minister Aufenberg in poveljnik mornarice grof Montecuccoli. Ministri so zborovali do pozne nočne ure. Vojni minister je v triurnem govoru poročal o potrebi, da se nabavijo novi trdnjavski in poljski topovi. Naglašal je, da so naši topovi nasproti topovom drugih držav manjvredni, ker bron ni tako trden kakor jeklo. Iz naših topov izstreljene kroglice dosežejo 500 metrov brzine, iz jeklenih topov izstreljene kroglice drugih držav pa 600 metrov. Predvsem so manjvredni gorski topovi, a jeklene topove smatrajo za neobhodno potrebne tudi za poljske in gorske ter za težke havbice, medtem ko ostanejo leta 1908. in 1909. nabavljeni topovi. Za trdnjavsko artiljerijo potrebujejo 30.5 cm moznarje. Zastareli so tudi trdnjavski topovi iz leta 1880. in 1887. Glede na vojno mornarico zahteva vojna uprava, da se nadomeste leta 1890. zgrajene ladje reda »Monarch«, ki niso več plovovredne vojne ladje. Listi poročajo, da bo stalo, kar zahteva vojni minister, 250.000.000 kron, ki naj bi se pokrili v dobi petih ali šestih let. Nabaviti nameravajo tudi več aeroplanov in zrakoplovov. Del novih moznarjev je baje vojna uprava že pri škodi naročila. Ko je vojni minister končal, je poročal načelnik generalnega štaba, podmaršal Schemua, ki se je zavzel za predloge vojnega ministra. Tudi zunanji minister grof Berchtold se je najtopleje zavzel za zahteve vojne uprave in naglašal, da moramo glede na še nepojasnjen položaj na Balkanu računati, da so močnejši resni zapletljivi in da se v interesu monarhije morajo zahteve vojne uprave brezpogojno podpirati. Popoldne sta govorila oba finančna ministra. Zdi se, da se hočejo

v polnem obsegu ozirati na zahteve vojne uprave. Izredno potrebuje armada leta 1913. z ozirom na sprejeto brambno preosnovo 30.000.000 kron. Predvsem se mora ozirati vojna uprava na tiste častnike, ki služijo čez navadno službeno dobo. — Stvari stojé zdaj tako-le: Uvedba nove brambne postave bo stala 75.000.000 kron, 48.300.000 kron v Avstriji in 26.600.000 K na Ogrskem. Tudi redni letni izdatki se povisajo. Novi topovi bodo stali 250 milijonov kron. Veliko bodo pa tudi potrebovali, da nabavijo zračno vojno brodoge in da izpopolnijo vojno mornarico.

Nesreča na artiljerijskem strelišču v Örkenyju.

Kroglica razstrelila top. Ubiti 4 ter nevarno ranjeni 4 topničarji.

V Örkenyju, ki leži v okolici Budimpešte, se nahaja artiljerijsko strelišče. Včeraj, dne 8. julija, se je pripeljala na zastraženo strelišče ena baterija 2. havbičnega polka, ki biva redno na Dunaju, da preizkusi neko novo havbico. Nabili so jo z ekrasitom. Ko so nameravali top izstreliti, je pa kroglica razpočila in razgnala top. Štirje vojaki so bili takoj ubiti, štirje pa nevarno ranjeni. Poveljstvo budimpeštanskega armadnega zbora je odposlalo na kraj nesreče takoj komisijo, ki je poročala: Nesreča se je pripetila ob 9. dopoldne. Streljanje je vodil nadporočnik Bretschneider. Vojaki so bili samo Dunajčani. Preizkusili so nov top. Ko so prvič ustrelili, je razpočila kroglica in razgnala top. Štirje vojaki so bili ubiti, bili so raztrgani v kose. V vojaško bolnišnico so odpeljali štiri nevarno in štiri lahko ranjene vojaške. Ob 2. popoldne je umrl v bolnišnici še en vojak, tako da znaša število mrtvih pet. Nevarno ranjen je tudi nadporočnik Bretschneider. Zdravniki se boje, da ne bodo mogli rešiti nevarno ranjenih vojakov. V Örkenyju se nahajajo 2., 3., 10. in 11. havbični polk. Na vadišču se je, ko se je zgodila nesreča, nahajal tudi nadvojvoda Jožef, ki se mu pa ni nič zgodilo. Novi, ponesrečeni top se imenuje po njegovem iznajditelju Erhardov top.

JESENSKO ZASEDANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

Dr. Sylvester obvešča »Deutschnationale Korrespondenz«, da bodo delegacije, ki bodo sklicane 23. septembra, morale rešiti proračun za leto 1913. Koncem septembra ali začetkom oktobra prične zopet zborovati poslaniška zbornica, ki, ko reši

LISTEK.

Kadar se vrača iz vojne.

Napisal Jan Janča. Poslovenil Jaklič.
(Dalje.)

Jurij je bral dalje in se ni dal premagati. Naposled je tudi njega zmago čustvo in oko se mu je porosilo. Kmetje so zahtevali, da nadaljuje kdo, ki zna dobro brati. Oglasil se je Zalešakov Jože in čital z glasnim, donečim glasom:

»In naše zaupanje in nada ne sloni samo na naši moči. Zaupamo v vsemožnega, najvišjega, pravičnega Boga, kateremu je služila naša hiša od svojega začetka, kateri ne zapuščajo onih, ki se mu zaupajo v pravici. Njega prosimo za pomoč in zmago; pozivljamo naše narode, da tudi oni store to z menoj.«

»Storimo tako, storimo!«, zaklicali so enoglasno, da se je Jožetov glas, čitajoč dan in podpis, zgubil v klicih, ki so prihajali v prošnjo za zmago . . .

Gospod župnik je malo počakal, da so prišli ljudje k maši. Medtem je postavil novo propoved, v kateri je pozivljaval vernike v zaupanje do Boga in

jim priporočal vročo molitev za zmago avstrijskega orožja.

Vojna je bila napovedana. Po maši so se zbrali vaščani in se pogovarjali do pozne noči, pozabivši pri tem na vse drugo. Nočni čuvaj ni klical enajste ure, a tega ni nihče zapazil.

Pri Zalešakovih se je zbralo mnogo kmetov; bila jih je polna soba. Starejši so pripovedovali o vojskah z Napoleonom in Italiji. Govorili o Schleswig-Holsteinu, pokrajina, ki je nam zadala mnogo truda, o kateri je baje dejal Bismarck, da jo bode dobil, če z bleda ne, pa s silo; pripovedovali so o Benediku, da je odlični general, kateri se je že večkrat odlikoval v Italiji, o Prusih, da jih bomo potolkli z ovčjimi kapami in o drugih podobnostih, pri čemur je čas tekel kot voda. Mlajši so pozorno poslušali, in naposled, ko je pravil stric Obratil, kaki strahopetneži so Prusi, se je oglasil Jože:

»Potem bi vzel na vsak prst enega.«

»Molči, Jože, molči«, je dejal bobnar Jurij, kateri je danes svečano okrasil prsa z rmeno kolajno. »Ko bi zapazil, kako meri Prusi nate, pa bi se skril za grm.«

»Oho, tako bojazljiv pa še nisem.«

»Tu, ko veš, da ti ne bo nihče ničesar storil.«

»Ali resno mislite, da bi se jaz preplašil pruske puške?«

»Ne mislim samo, temveč tudi vem. Bil sem v boju; predno sem šel v boj, sem bil malo preveč korajžen, a ko sem videl italijanske puške in topove na nas namerjene, mi je bilo malo tesno pri srcu, dasi sem bil starejši od tebe.«

»Samo baha se«, je dejal stari Zalešak, Jožetov oče, »kadar bi prišlo do boja, bi bil drugačen, že sedaj ne more videti krvi, kadar mati petelina zakolje.«

Navzoči so se glasno nasmejali. Jože je porudel ko turški fes, ponovno je dvignil glavo in dejal:

»Kaj oče! Ali res mislite, da se bojim? Kadar je treba iti za cesarja, se ne bojim petdeset Prusov. Če hočete, dokazal bom, da se vam ne bode mogel nihče rogati, češ, imate sina-zajca.«

»Ne vem, kako boš dokazal.«

»Oče, pusti ga«, je dejala Jožetova mati.

»Kaj bode on nam dokazal.«

»Oče, kedaj hočete, da dokažem?«

»Tako dokazi!«

»Ali me pustite v boj?«

»Ako hočeš, idi takoj.«

»Za Boga, oče, Jože, ali sta zno-

rela?«

»Samo naj gre; ha, ha, ha!«

»Torej smem, oče?«

»Seveda, rekel sem.«

»Jutri odidem.«

»Če hočeš, še danes.«

Navzoči so se čudno spogledali, ko se je bil tako spremenil njihov pogovor. Oče se je smejal Jožetovi korajži, ker do sedaj ni bil še ničesar izkusil, a materi je krvavelo srce . . .

Jože je vzel klobuk in odšel.

»Kaj že greš?« ga je vprašal oče.

»Še ne; grem k Zabranskim po slovo.«

»K Marici?«

»Da in k staršem. Z Bogom, sosedje in lahko noč.«

Odšel je. Sosedje so resno zmajevali z glavami. Kdo ve, so mislili — kaj bode še nastalo iz tega? Jože je ponosen, neomahljiv, svojeglav kakor oče . . .

Razšli so se po polnoči.

Pri Zabranskih ni bilo več luči. Jože je lahko potrkal na okno in kmalu se je oglasil glas, da še niso vsi spali:

»Kdo trka?« se je odzval Zabranski.

»Jaz sem, Jože Zalešakov.«

(Dalje.)

nekatere v odsekih že rešene predloge, prične takoj pripravljati proračun za leto 1913. Zasedanje bo trajalo do Božiča.

VPRAŠANJE DVOBOJA V NEMCIJI.

Po cesarskih vajah se objavi cesarjevo povelje o dvoboju v nemški armadi. Povelje izdeluje prusko vojno ministrstvo, bavarska, saska in württemberska vlada. Najvažnejše bo določilo, da bo dovoljen dvoboj le po dokončanem postopanju častnega sode.

Dnevne novice.

+ **Kmetska Zveza za kočevski okraj** je priredila preteklo nedeljo shod v Dolnji vasi. Poročal je državni poslanec g. Jaklič o delu v državnem in deželnem zboru, tajnik zveze g. Škulj pa o potrebi in koristi kmetskih organizacij.

+ **Po shodu »zaupnikov« narodno-napredne stranke.** »Slovenski Narod« je poročilo o tem shodu takoj po dr. Ravniharjevih resolucijah kar prekinit. Uredništvo si najbrže ni upalo priobčiti nadaljnjih govorov, dokler jih primerno ne predela. Po sodbi liberalnih zaupnikov so bili namreč nastopi liberalnih govornikov tako klavrnji, suhi in prazni, kakor dr. Tavčarjev, o katerem so se zaupniki izrekli, da se mu pač starost pozna. Če so pa vsi tako dolgočasno in duhomorno govorili, kakor dr. Ravnihar, potem ni čuda, da je zaupnike šele veselica v Tivoli spravila v dobro voljo. O Mesjadi nemškega pesnika Klopstocka pravijo, da se lahko na prste našteje tiste, ki so jo prebrali. Isto bi rekli mi o Ravniharjevih govorih. Najbolj dolge obrazilo so pa napravili zaupniki pri dr. Trillerjevem očitaniu, da je deželni odbor pravzaprav v znatnem delu le »strankarska blagajna« naše stranke. Dokazal seveda tega ni s številkami. Pač pa so marsikateremu zaupniku prišle pri tem na misel tiste blagajne, katere so imeli razni liberalni župani pod prejšnjim deželnim odborom in iz katerih je izginilo 100.000 kron občinskega premoženja. Nadalje se je čulo na shodu, da pride liberalci težko v deželno politiko. Pri teh besedah je pa liberalnim politikom kar vroče prihajalo. Liberalcem namreč prej ni zašlo, da so samo liberalci nastavljal na magistratu, tudi pri deželni odboru so delali tako. Sedanjí deželni odbor ni še nobenega liberalca odpustil, da se marsikje drugod, kjer imajo liberalci moč v rokah, odpustijo poštení ljudje pod plitvimi pretežami. Tudi pogled v ubožne podpore na magistratu bi tudi marsikaj vedel povedati o »potrebah« podpiranih ubožcev. Liberalci govore o »pristranosti«, liberalci, ki so za razne strankarske shode brezplačno rabili dvorano »Mestnega Doma«, ki so za veselice pripravili pod Tivoli rabili mestne delavce, ki dajejo za velikanški prostor za liber. veselice na dirkališču mestu na leto »ogromno« vsoto 200 K, liberalni bogatini pa si pustite od »Mestne hranilnice« vzdržavati svoj »Narodni Dom« itd. itd. V isti sapi, ko govore o pristranosti pri oddaji služb od strani S. L. S., pa se ne sramujejo pisati, da morajo liberalci celo društva za to imeti, da se sami pristni liberalci nastavlajo. »Narod« je v št. 146 pisal: »Politična društva so v prvi vrsti poklicana, da opravljajo v službe in do kruha zanesljive naše pristaše.« Za vodenim govorom prof. Reisnerja je imel navdušujoč govor Rus; istotako je Mazzelle vsakega presenetil, kdor je od njega pričakoval praktičnih nasvetov. Veselo je bilo gledati ta dva doma tako temeljito propadla liberalna junaka, kako dajeta pogum — ljubljanskim liberalcem. Dolfe Ribnikar se je pri svojem nastopu zopet »skazal«. Na podlagi volitev v trgovsko in obrtno zbornico je izražal nade, kje bi bilo liberalcem pri hodočih deželnozborskih volitvah mogoče zmagati. Dolfe je pa slučajno pozabil, da so volitve v trgovsko in obrtno zbornico vse nekaj drugega kot pa deželnozborske volitve. Še najboljše je svetoval Rudolf Šega, ki je liberalcem priporočal volilni kataster. To je jako praktičen nasvet tudi s finančnega stališča, ker bodo za tako stvar liberalci lahko vsako leto manj papirja porabili. Notar Marinček iz Tržiča je tožil, da je na Gorenjskem »slabo«. Na shodu so zabavljali tudi proti »Čitalnicam«, češ, da bero ondi ljudje le en izvod liberalnih časopisov, namesto, da bi se na časopise naročili. Novoga, svojega niso liberalci nič povedali. Možgani so v glavah starinov in mladino enaki. Prireditve je bila, kakor rečeno, v prvi vrsti namenjena, da bi kolikor mogoče privabila liberalce z dežele na veselico pod Tivoli. Dohodek te veselice, če je tudi precejšen, ne bo niti približno poplačal dosedanjih liberalnih volilnih dolgov.

+ **Sokolji v »Danu« tožijo**, da so jih na Češkem povsod za največjim navdušenjem sprejemali, da so jih celo

duhovniki pozdravljali, jim z robci mahali in jim roke stiskali, na Slovenskem pa da se ni skorej nihče zanje zmenil in niti »napredna« Ljubljana se ni odela v slavnostno obleko, ko so se v zmagoslavni zavesti iz zlate Prage vrnili. — Nam je odkritosrčno žal za Sokole. Liberalci jih pridno porablajo za agitacijo za svojo stranko in za stafažo »narodno-napredne« podrtije, ko pa bi bilo treba pokazati, kako znajo ceniti njihovo pomoč, se skrijejo in se niti par bander razobesiti ne upajo. Kar se pa tiče duhovščine, je silno čudno, da je Sokolom tako hudo pri srcu, da jih naši duhovniki — sicer »neumni farji« imenovani — ne pozdravljajo. Sokolstvo so gospodje popolnoma poliberalili, v »Naši Bodočnosti«, glasilu sokolskega naraščaja, se uči očito brezverstvo in na sokolsko prireditve v Kamniku je sokolska Zveza oficijelno vabila s pozivom, v katerem se kot namen slovenskega sokolstva vnačuje »od cerkvenjenje« sloven. mladine. Sokolske slavnosti se vrše brez vsake cerkvene primesi, sicer pa je ves slovanski Sokol, izvzemši Poljake, liberalen, vsem na čelu češki. Češki Sokol je že nešteto krat označil za svoj cilj husitizem in pod imenom telesne izobrazbe se skriva paganizem. Naši slovenski Sokoli pa naj o duhovništvu kar molče. Naše ljudstvo sokolstva ne pozna in vidi bodočnost svoje mladine v Orlu, ki se od dne do dne vedno bolj razširja in je v petih letih postal organizacija naše slovenske ljudske mladine, dočim je Sokol organizacija liberalnega frakarstva in njegovih privrsovk. Naj se liberalci ne domišljajo, da je zakon narave določil za najboljšje telovadce Sokole. Slovenski Orel ne bo čakal 50 let, da se povspne na višek!

+ **Žalostno.** Slovenski Sokoli so bili v Pragi in tam je eden izmed njih dobil prvo darilo za telovadbo. Slovenski svobodomiselci smatrajo to za svetoven dogodek in so vsled tega pričakovali, da bo ljubljansko prebivalstvo Sokole, ko se vrnejo domov, z velikanskim navdušenjem pozdravilo. A zgodilo se ni nič temu podobnega. Današnji »Dan« pravi, da je v pozdrav »narodnim zmagovalcem«, viselo v celi Ljubljani le pet zastav, da si je »Dan« ljubljanske hišne posetnike pozval, naj store svojo »narodno dolžnost«. — To je pa res jako neprijetno. Ali je v Ljubljani le pet liberalcev, ali so vsi razun petih nezavedni, ali pa se nobeden za pozive slavnega »Dana« ne zme-ni. Naj bo kakoržekoli, za liberalce je to slabo znamenje.

+ **Občinske volitve v Dol. Logatcu** 8. julija 1912. Dolenjelogaška liberalna občina je prešla v roke S. L. S. Pri prvi volitvi so si liberalci z največjim naporom priborili komaj tri odbornike v prvem razredu, drugo je bilo vse naše. Vsled nepričakovane izida, ki jih je zadel, so bili kakor Babilonci, ki jim je Bog jezike zmešal, in začeli so kovati rekurz proti prvemu razredu, torej priziv proti lastni komisiji. Vlada je prvi razred razveljavila in danes se je izvršila ponovna volitev za prvi razred. Liberalnim očetom se je za malo zdelo, da so prvič prepadli preveč, kakor je bilo treba, in so se zato zelo potili, da so vse na volišče pripeljali. Gonili oziroma vozili so jih iz bolniških postelj in iz alkoholovega raja. Toda zastoj! Izid: pet naših vrlih zastopnikov in en liberalce za seme, da se ta vrsta ne pozabi. Celi novi odbor ima sedaj 17 pristašev S. L. S., liberalci pa enega. Tako smo v Dolenjem Logatcu v primeroma kratkem času obračunali z liberalizmom in danes imamo na čelu občine ljudi, ki res zastopajo ljudsko misel in ljudski blagor.

— **Kolarski tečaj.** — **Sestanek kolarjev v Domžalah.** Obrtno-pospeševalni urad je sklical pretečeno nedeljo popoldne v Domžale sestanek, na katerega so bili povabljeni kolarji iz bližnje okolice. Sestanek je bil izvanredno dobro obiskan. Govorila sta predsednik obrtno-pospeševalnega urada g. Kregar in ravnatelj ing. g. Remec. Prvi govornik je razložil pomen in namen obrtno-pospeševalnega urada, drugi govornik pa je govoril o prireditvah tečajev in izobrazbi malega obrtnika. Navzoči so z zanimanjem sledili govorom in izražali posamezne želje. Konečno se je sklenilo prirediti kolarski tečaj, proti koncu tega leta, in sicer ob času, ko imajo kolarski mojstri najmanj opravila. Vsekakor pa kaže, da bo treba prirediti dva kolarska tečaja, ker se je že sedaj oglasilo toliko udeležencev, da presegajo določeno število enega tečaja. Ako se še nekaj kolarjev oglasi, bo obrtno-pospeševalni urad priredil dva kolarska tečaja, in sicer bi se prvi izvršil okrog božičnih praznikov, drugi kolarski tečaj bi se pa pričel takoj po novem letu. Tečaja bo vodil strokovni učitelj, katerega preskrbi obrtno-pospeševalni urad od centralnega urada

na Dunaju. Na sestanku se je tudi izrazila želja, naj se vrši en kolarski tečaj v Domžalah, drugi pa v Ljubljani. Obrtno-pospeševalni urad bo ukrenil v dogovoru z udeleženci tako, da bo obisk udeležencem kolikor mogoče olajšan. Ako se še kak kolarski mojster želi udeležiti omenjenega tečaja, naj to pismeno naznani obrtno-pospeševalnemu uradu v Ljubljani.

— **Na občnem zboru češke »Ustredne Matice Školske«**, ki se je vršil preteklo nedeljo v Pragi, se je povdarjalo, da je nemški »Schulverein« prejel zadnji dve leti več kot 5.000.000 K. Matica je prejela leta 1910. 1.298.062 K 18 vin. in leta 1911. 1.007.837 K 55 vin., torej za 290.224 K 63 h manj, a izdala je l. 1910 1.298.837 kron in leta 1911 — 1.156.272 kron 88 vinarjev, vsled česar je nastal deficit 148.435 K 33 h. Tako velikega deficita češka školska Matica ni še imela. Letošnji deficit je še enkrat tako velik, kakor je bil doslej največji l. 1898. V schulvereinske šole zahaja okoli 10 tisoč otrok. Ako pa pomislimo, da ima Schulverein po vsej Avstriji samo 145 šol, Matica nasprotno pa samo na Češkem 152, nadalje da zahaja v Maticine šole nad 15.000 otrok, ki so vsi češke narodnosti, medtem ko je v schulvereinskih šolah tri četrtine otrok slovanske narodnosti, pridemo do prepričanja, da prekaša Schulverein, ki ga na vse mogoče načine podpirajo domači in inozemski Nemci, vendar Matica s svojim marljivim in poštenim delom.

— **Umrl** je v Pragi profesor na medicinski fakulteti češke univerze dr. Emilijan Kaufmann.

— **Resnici na ljubo** bodi zabeleženo, da se g. davčni nadzornik Korbar shoda liberalnih zaupnikov ni udeležil in je bila ta vest pomotna.

— **Otrok utonil.** Preteklo soboto popoldne se je igral 1 in četrt leta stari Franc Levč na Bizoviku pri domači hiši. V neopaženem trenutku pa je padel v potok, ki teče mimo hiše ter je utonil.

— **V apnenici utonila.** Dne 29. pr. m. je padla v Vrbi, občina Prevoje, 2letna posetnikova hči Ana Šterban, ko se je igrala za hišo na travniku, v napel odprto z vodo napolnjeno apnenico ter utonila.

— **Iz Žužemberka.** V Žužemberku bo dne 11. t. m. na javni sodni dražbi prodano lepo Pokatovo posestvo, na kar se kupci, posebno trgovci radi lepe prilike opozarjajo. Hiša in druge v sredini trga ležeče stavbe so primerne za vsako obrt, katera ima lepo bodočnost radi gradbe hišne ceste in vodovoda v Suhikrajini ter transverzalne železnice.

— **Iz c. kr. gimnazije v Kranju.** Koncem leta je bilo na kranjski gimnaziji 328 dijakov, izmed teh je 19 dijakinj. Z odliko jih je izdelalo 64, sposobnih je 219, nesposobnih 45, ponavljalni izpit jih ima 19. Po narodnosti so vsi Slovenci razven štirih Nemcev. Letno poročilo je nemško; poleg šolskih vesti obsega kratke sestavke profesorjev gg. Dolarja, Pirnata in Capudra.

— **Umrla** je na Uncu gdča Josipina Tomšič.

Ljubljanske novice.

lj **Kako se liberalci za gledališče zanimajo.** Liberalni listi venomer ponavljajo, da slovensko gledališče ubijajo »klerikalci«. Pričakovati bi bilo, da se liberalci z združenimi močmi lotijo dela, kako bi gledališče rešili. A »Dan« piše danes, da se je občnega zbora »Dramatičnega društva«, ki se s tem vprašanjem peča, udeležilo celih 15 oseb! Torej samo 15 liberalnih inteligentov je v Ljubljani, ki jim je usoda slovenskega gledališča na srcu. Kdo tedaj ubija gledališče? Saj deželni odbor kot hišni gospodar zahteva le primeren vpliv na vodstvo in repertoar. Kdo more trditi, da bi to ne bilo gledališču v korist? Ali so le liberalci in soc. demokrati prejeli od narave dar dobrega okusa? Etnin Kristan je na občnem zboru dejal, da ni med 80 igrami starega in novega repertoarja našel niti 5, ki bi jih mogel deželni odbor po njegovem mnenju odobriti. No to morajo biti pač »lepe« igre, ali pa je Kristan prav po sebi soc. demokratsko pretiraval. Sicer pa je umevno, da je gospod Kristan slabe volje. Kot intendant bi bil vlek lep plačo in konsorcij »Zarje« bi si bil na ta način prihranil honorar za svojega glavnega urednika. Ta up pa je šel po vodi in zato vidi zdaj Kristan v zahtevi deželnega odbora, da sme repertoar cenzurirati, »nepremagljivo oviro za nadaljni razvoj slovenske dramatike«. — Gledališka cenzura obstoja v najbolj svobodni državi, celo na Francoskem, in sicer precej ostra, samo da bi morala po liberalnih in soc. demokratskih nazorih biti le v rokah — liberalcev in soc. demokratov. Nam se pa zdi, da

v tem ne tiči rešitev slovenskega gledališča. Govekar je dal uprizorjati najplitvejšo komedijo in pikanterije ter celo tako igro, da jo je sam »Narod« moral ostro grajati, in vendar ni gledališča na noge spravil. Narobe — ravno pod to intendantco je propadlo. Sicer pa res ni vredno pričakati se o gledališču s stranko, ki ima komaj 15 pristašev, ki se za gledališče zanimajo.

lj **Šivalna šola ženskega oddelka S. K. S. Z. in Katol. društva za delavke** je odprta vsak dan izvzemši sobote in nedelje oziroma praznike zvečer od 6. do 9. ure. Poučuje se v »Ljudskem domu«, dohod po Lončarski stezi. Pouka se smejo udeleževati le članice Zveze ali pa Katol. društva za delavke. Kdor še ni član, se lahko vpiše v katero omenjenih društev. Poučuje se: krpanje, šivanje različnih za dom potrebnih komadov, umetno vezenje in pletenje. Pouk je pod strokovnim nadzorstvom; zadnja razstava je pokazala najlepše uspehe. Našim članicam je dana najlepša prilika, da se priuče vsega, česar v tem oziru potrebujejo.

lj **Umrl** je 26. jun. na Dunaju v bolnišnici vsled operacije č. g. P. Franc Dutschke, redemptorist, ki je imel letos v ljubljanski stolnici majnikove govore. R. I. P.

lj **Zaroka.** Poroča se nam, da se je zaročil Adolf Ribnikar z gdčo Seunigovo, hčerko posestnice in lastnice prodajalne usnja na Starem trgu.

lj **Oškodovan mestni užitninski urad.** Uslužbenci mestnega užitninskega zakupa so prišli pri trgovcu gosp. Spreitzerju na sled nekim manipulacijam, po katerih bi bil mestni užitniski urad znatno oškodovan. Gospod Spreitzer bo moral plačati visoko globo.

lj **Oni tovariši kat. akademiki**, ki žele potovalne listine Slovenske dijaške zveze, naj jo zahtevajo potom dopisnice pri Dor. Mašiču, iur., Ljubljana, Vrhovčeva ulica 11.

lj **Občinski svet** ima redno sejo v četrtek, dne 11. julija ob šestih popoldne v mestni dvorani. Dnevni red: Personalnega in pravnega odseka poročili: o odloku c. kr. deželne vlade, s katerim se prepoveduje izvršitev sklepa občinskega sveta glede posredovalnega urada za mesto Ljubljano; o sklepu direktorija mestne zastavljalnice glede zvišanja obrestne mere od posojil na vrednostne papirje. — Finančnega odseka poročila: o ponudbi A. Bega in F. Jemca za odkup nekaj mestnega sveta ob Tržaški cesti, o ponudbi F. Zorca in A. Zakrjaška za odkup nekaj mestnega sveta ob Kolesiji; o prošnji Riharda Jakopiča glede nakupa njegovega umetniškega pavilijona od mestne občine. — Finančnega in šol. odseka poročili: o dopisu mestnega magistrata glede stavbišča za novo zgradbo III. mestne deške ljudske šole; o prošnji društva »Mladika« glede prevzetja društvene vadnice v mestno upravo. — Šolskega odseka poročili: o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede ustanovitve meščanske šole v Ljubljani in o prošnji meščanskega učiteljstva za personalno doklado; o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede otvoritve dnevnega zavetišča na IV. mestni deški ljudski šoli. — Stavbnega odseka poročila: o ugovoru dr. Josipa Sajovica proti sklepu občinskega sveta glede premembe stavbnega sistema za Streliško ulico; o ugovoru Hermine Paichel proti sklepu občinskega sveta glede določitve stavbnega sistema na njeni posesti; o prošnji Iv. Koslerja dedičev za razdelitev njihovih parcel v kat. občini Karlovskega predmestja na 10 stavbišč; o prošnji A. Dečmana in dr. E. Gallatie za razdelitev njunih parcel v kat. občini Poljanskega predmestja na 10 stavbišč; o prošnji stavbnega društva za železničarje za neko izpremembo stavbnega sistema na njihovih parcelah ob Cesti v Rožno dolino; o samostalnem predlogu občinskega svetnika Štefeta glede zveze ceste skozi Črno vas z Opekarsko cesto. — Policijskega odseka poročilo o izvolitvi novega odbora gasilnega in reševalnega društva. — Ubožnega odseka poročila: o samostalnem predlogu občinskega svetnika Štefeta glede nadzorstva mestnih ubožnic; o prošnjah Marije Slabine za daljno brezplačno stanovanje v ubožnici, Marije Banovec za daljno brezplačno stanovanje v ubožnici. — Direktorija mestnega vodovoda in elektrarne poročili: o prošnjah telovadnega društva Sokol za odpis večje porabe vode, Jerice Accetto za odpis večje porabe vode. — Direktorija mestne zastavljalnice poročilo glede zvišanja števila članov temu direktoriju. — Samostalni predlogi: občinskega svetovalca Jegliča glede doklad učiteljskemu osebju; občinskega svetovalca Tomaža Novaka: a) glede naprave javnega stranišča pri tobačni tovarni, b) glede tlakovanja Tržaške ceste pred tobačno tovarno; ob-

činskega svetovalca Ivana Stefeta glede orientacijskih naprav na ljubljanskem gradu. — Tajne seje: Personalnega in pravnega odseka poročila o raznih prošnjah mestnega uradništva. — Finančnega odseka poročila: o dopisu mestnega magistrata glede posmrtnih četrti po pokojnem mestnem arhivarju Antonu Aškercu; o dopisu županovnem glede stavbnih doklad za zgradbo nove Nadvojvoda Friderika ceste; o prošnji nekega šolskega sluga za nadplačilo; o prošnji nekega šolskega sluga za podporo. — Šolskega odseka poročila: o prošnjah za razpisano mesto učitelja francoščine in slovenščine na dekliškem liceju; o prošnji društva »Mladice« za dopust neki učitelju mestnega dekliškega liceja; o prošnji neke otroške vrtnarice za adjutum. — Direktorija mestnega vodovoda in elektrarne poročila o dopisu mestnega magistrata glede vpokojitve nekega uslužbenca mestnega vodovoda. — Direktorija mestne zastavljalnice poročila o prošnji nekega uslužbenca za zvišanje prejemkov. — Direktorija mestnega užitninskega zakupa poročila: o samostalnem predlogu občinskega svetnika Štefeta glede oprostitve barjanov od užitnine, kadar koljejo za silo, o samostalnem predlogu občinskega svetnika Štefeta glede oprostitve barjanov od plačevanja mestarine. — Obrtnega odseka poročila o prošnjah za razne obrtne koncesije.

Ij Umrla je Palmira pl. Adamič v Križevniški ulici 10. — Umrl je na Stundencu tesarski mojster Ivan Zajc.

Ij »Glasbena Matica« je imela večeraj zvečer svoj občni zbor. Otvoril ga je podpredsednik dr. Mohorič, ki je pozdravil navzoče, povdarjal, da končuje »Glasbena Matica« 40. društveno leto in 30. leto glasbene šole, ter se zahvalil raznim podpornikom, med njimi vladi, ki je dala v preteklem letu 4000 K, in mestni občini, ki je dala 3000 K, kakor tudi raznim denarnim zavodom. Iz poročila tajnika posnemamo glede glasbene šole, da se je v glasbeni teoriji poučevalo 135 učencev v šestih oddelkih (dva učitelja), v harmoniji 21 učencev v dveh oddelkih (1 učitelj), v dekliškem petju 29 gojenk v enem oddelku, v šolskem moškem petju 60 uč. v dveh oddelkih, v koncertnem zborovem petju 73 gojencev, v solopetju 37 učencev v šestih oddelkih (dva učitelja), na glasovirju 211 učencev v osmih oddelkih (šest učiteljev), na gosli 78 uč. v šestih oddelkih (dva učitelja), na kontrabas en učenec, na flavto dva učena v dveh oddelkih, na klarinet en učenec. Bilo je torej 14 učiteljev in 650 učencev oziroma po osebnem številu 461. V prvem polletju se je opustilo šolnine 67 gojencev, v drugem polletju 79, za skupno vsoto 2722 K (lani 3169 K). Koncertov je bilo sedem, med temi se je štirikrat pel Sattnerjev oratorij. Pevski zbor šteje 84 moških in 126 ženskih. Ženske so imele 107 vaj, moški 91. Iz blagajniškega poročila dr. Jos. Krevla posnemamo, da je bilo dohodkov 41.782 kron 18 h, izdatkov 43.839 K 18 h; deficit znaša torej 2055 K 54 h. Proračun izkazuje dohodkov 34.100 K, izdatkov 50.090 K, deficit 15.990 K. Cisto društveno premoženje po odbitku dolga 49.598 K 53 h v Mestni hranilnici znaša 75.120 K 59 h. Pokojninski sklad ima samo 6627 K 29 h. Premožanje bivše novomeške podružnice znaša 2947 K 90 h. Na predlog računskega preglednika Ivana Pibernika se izreče blagajniku absolutorij in zahvala. Na predlog dr. Mohoriča se izvoli p. Hugolin Sattner za častnega člana »Glasbene Matice«. Za predsednika se je izvolil z vzklikom dr. Mohorič, okrajni sodnik. Namesto izstopivših odbornikov sodn. nadsvetnika Andolška, odvetnika Koblerja in ravnatelja dr. Bezjaka so se izvolili sodni svetnik dr. Oton Papež, prof. Ivan Škerlj in bančni uradnik Mirko Gruden. Nadalje so se izvolili v odbor vsi dosedanji odborniki, in sicer: prof. Jeršinovic, dr. Kovel, dr. Mantuani, sodni svetnik Milčinski, računski svetnik Petrovičič, stolni vikar St. Premrl, dr. Rudež, p. Hugolin Sattner, prof. dr. Šturm, dr. Žirovnik. Kot zastopnika pevskega zbora sta v odboru gg. Razinger in Sadar. Za preglednika računov sta bila izvoljena davčni oficijal Ivan Pibernik in računski revident Josip Juh. Končno je izrekel predsednik dr. Mohorič še zahvalo učiteljskemu osebju, nakar se je občni zbor zaključil.

Razne stvari.

Avtomobilne nesreče. V Lipskem je zadel 7. t. m. zvečer avtomobil, v katerem je sedel gostilničar Voit in pet drugih oseb, v nek nerazsvetljen voz. Voit je težko ranjen, sofer ubit. Ostale osebe so nepoškodovane. — Iz Berolina poročajo, da se je pri Loebau-u pone-

srečil živinozdravnik Münzenberg s svojim avtomobilom, ko se je hotel izogniti nekemu motornemu kolesu. Münzenberga je zagnalo z avtomobila ter je obležal z razbito glavo mrtev. Njegovi spremljevalci so smrtno nevarno ranjeni.

120 let star mož umrl. V vasi Cruci na Rumunskem je nedamo umrl 120 let stari poljedelski delavec Vazilij Cojocar. Bil je do zadnjega trenutka popolnoma zdrav ter se je preživil s svojim delom.

Veliko hudourje na Bavarskem. Iz Monakovega poročajo: V Hintersteinski dolini v Allgäu-u se je 7. t. m. utrgal oblak, ki je opustošil velik del pokrajine. Toča je padala tako na debelo, da so izgledale gore kot zasnežene.

Trije mladi ljudje so utonili pri kopanju v Wittenbergu.

Hudourje ob Marmarskem morju. V Sirivriju ob Marmarskem morju je toča opustošila vrtove in polja. Voda je podrla več hiš. Pet oseb je utonilo.

Poroka bivšega francoskega poslanika Croziera. V Parizu se je poročil bivši francoski poslanik na dunajskem dvoru Crozier s svojo dolgoletno prijateljico, plesalko na pariški operi madame Pierron.

Samega sebe je operiral v Toulonu vodja tamošnje mornariške bolnišnice dr. Regnault, in sicer v sklepih desne noge. Operacija, kateri so prisostvovali tudi drugi zdravniki, je trajala polduro uro in se je popolnoma posrečila.

Narkotizirana cigareta. Med Debrecinom in Nagykarolyjem sta dva doslej še neznana lopova na posebno zvit način oropala trgovca Desiderja Mandla. Pridružila sta se trgovcu kot trgovska potnika, med pogovorom pa je eden izmed lopovov ponudil trgovcu svoje cigarete. Vsi trije so kadili. Oni del cigaret, katere je ponudil lopov trgovcu, je bil pa narkotiziran. Kmalu je trgovec postal nezavesten. Ko se je zbudil, ni bilo lopovov nikjer več, pa tudi ne trgovčeve denarnice z 20.000 kronami.

Ali ste že obnovili naročnino?

Telefonska in brzojavna poročila.

SKUPNI MINISTRSKI SVET.

Dunaj, 9. julija. Danes dopoldne se je skupni ministrski posvet nadaljeval. V ekstraordinarij za leto 1913 se sprejme za vojaške potrebščine 30 milijonov kron več. Tako vsaj se govori, kajti vojni minister zahteva celih 300 milijonov kron več, seveda naj bi se razdelili na dobo več let. Skupni vojaški budget za leto 1913 bo najbrže znašal 400, mornariški pa 150 milijonov kron.

NA NASLOV OGRSKIH MOGOTCEV.

Dunaj, 9. julija. Današnja »Reichspost« objavlja daljši članek, ki se peča z zadnjimi boji za zdaj že rešeno brambno preosnovo. Članek izvaja med drugim, da se na Ogrskem pripravlja volivna preosnova. Ogrska mora pa tudi biti toliko pametna in pravična, da vrne Hrvaški ustavo. Sedanji vladni način na Hrvaškem nasprotuje zunanji politiki monarhije, ki mora stremeti, da z balkanskimi narodi živimo v dobrih razmerah. Komisar v Zagrebu pa dela na to, da prekosi s svojimi deli najhujše obrekovalce monarhije na Balkanu. Nemir, ki ga povzroča Cuvaj na Hrvaškem, vpliva tudi na sosedne narode monarhije in slabi tudi ogrski ugled v Evropi.

POBIRANJE DEŽELNIH DOKLAD NA ČEŠKEM.

Praga, 9. julija. Cesar je sankcioniral sklep češkega deželnega odbora glede provizoričnega nadaljnjega pobiranja deželnih doklad od 1. julija do 30. septembra in sicer v dosedanji višini 35 odstotkov. Deželni odbor je namreč tudi zadnjič sklenil, da se doklade zvišajo za 10 odstotkov. Kakor vsakokrat pa tudi sedaj ni dobil ta sklep cesarske sankcije.

PRAŠKA SPRAVNA POGAJANJA.

Praga, 9. julija. Pri namestniku knezu Thunu se je večeraj vršila konferenca posredovalcev pri spravnih pogajanjih. Udeležil se je tudi dr. Kramar. Upanje je, da bo tekom tedna došlo do končnega rezultata pri pogajanjih. Nasprotovanje čeških radikalcev se v političnih krogih ne smatra za preveč resno ter je upanje, da bodo češki radikalci, kakor tudi državno-pravni ostali v opoziciji proti sporazumu, ne bodo se pa lotili obstrukcije.

ŽELEZNICA PIRAN — PORTOROSE.

Dunaj, 9. julija. Kakor se poroča, zgradi v najkrajšem času plinarna v Augsburgu ozkotirno železnico med Piranom—Portorose, ki bo zvezana z ozkotirno železnico Trst—Poreč.

MILOVANOVICEVA POLITIČNA OPOROKA.

Sofija, 9. julija. Konstantinov objavlja razgovor z najnim srbskim ministrskim predsedn. Milovanovićem, o katerega vsebini je moral rajnemu jamčiti s častno besedo, da bo molčal. Ker je Milovanović umrl, sodi Konstantinov, da ga častna beseda več ne veže. Milovanović je takrat izjavil: Razmere med Srbijo in Bulgarijo se vsak dan izboljšavajo, a več stvari lahko vsak trenutek razmerje poslabša. Oba naroda bi morala popolnoma pozabiti, kar je bilo. Usodno je bilo pred vsem makedonsko vprašanje, ker sta tako Srbija kakor Bulgarija mislili le tako čuvati svoje koristi, da se napadeta. Makedonsko vprašanje mora pred vsem izginiti s sveta tako, da bosta obe državi zasledovali enotno, paralelno politiko, kar pa je le mogoče, če se dela na unijo obeh držav, kar bi dovedlo do združitve vseh jugoslovanskih narodov na Balkanu v eno državo. Seveda bi delalo malo težave vprašanje dinastije, a zgled Nemčije, ki ima več vladarskih rodbin, kaže, da to gre. Prva skrb Bulgarije in Srbije mora biti posvečena zatiranim bratom, ki se nahajajo pod tujimi vladami.

ARETACIJA AVSTRIJSKIH ČASTNIKOV V SRBIJI.

Belgrad, 9. julija. Včerašnji listi poročajo, da so srbske vojaške straže v Smederevu aretirale pet preoblečenih avstrijskih častnikov, o katerih sumijo, da so vohunili. Baje so našli pri aretovancih zemljevide Srbije. (Pri dunajskih kompetentnih oblasteh o tej aretaciji ni nič znane.)

SRBI SE NAMERAVAJO PRIDRUŽITI ALBANSKIM VSTAŠEM.

Skoplje, 9. julija. V Novempazarju in v Stari Srbiji so imeli Srbi več zaupnih zborovanj, na katerih so sklenili pozvati Srbe v Novempazarju in v Stari Srbiji, da naj se pridružijo albanski vstaji, da tako protestirajo, ker so turški častniki 1. t. m. na Kosovem polju slavili propad države Dušana Silnega.

MONARHISTIČNO GIBANJE V PORTUGALU.

Lizbona, 9. julija. Po deželi ni upornega gibanja. V posameznih mestih so bile republikanske demonstracije.

Pariz, 9. julija. »Echo de Paris« poroča, da sta se ekskralj Manuel in pretendent Don Miguel de Braganza združila, da se borita proti republiki. Baje ju podpirajo španski Karlisti.

PROTI KONCU TRIPOLIŠKE VOJNE?

Pariz, 9. julija. »Gaulois« poroča, da so se Kokovcev, Sasonov in v Bethmann-Hollweg v Baltischportu zmetili, da napravita Nemčija in Rusija načrt, kako bi se turško-laška vojska končala in sploh razmere v Orientu uredile. Ta načrt bi predložila Rusija Franciji in Angliji, Nemčija pa Avstriji, da ga odobre vse velesile.

London, 9. julija. »Daily Telegr.« poroča, da se pariški, londonski in rimski kabinet posvetujejo, kako bi napravili pogodbo, da se na podlagi aneksije Tripolisa zasigura status quo v Sredozemskem morju. Posledica bi bila, da bi Italija morala egejske otoke vrniti Turčiji.

Berolin, 9. julija. Enver-beju so tako častniki kakor turško in arabsko moštvo v Tripolisu prisegli, da bodo v slučaju, da se sklene mir, vojsko kljub temu nadaljevali.

HOLMSKA ZADEVA.

Peterburg, 9. julija. Car je sankcioniral holmsko predlogo in delavske zakone.

BELGIJSKA KATOLIŠKA STRANKA ZA ŽENSKO VOLILNO PRAVICO.

Bruselj, 9. julija. V Roulersu je kolonialni minister Renkin v slavnostnem govoru izjavil, da bo belgijska katoliška stranka, ako bi volilno pravico razširila, v prvi vrsti gledala na to, da dobe volilno pravico tudi ženske.

VSTAJA V TURČIJI.

Solun, 9. julija. Vlada dela na vso moč, da vojaško revolto zatre. 1 bataljon 48. polka, ki je vplivu upornikov najbolj izpostavljen, so premestili v Köprüli. Villajetska oblast na Kosovem je proti Avnavtom razglasila izjemno postavo, katera velja proti bandam.

EKSPLOZIJA V ÖRKENYJU.

Budapest, 9. julija. O eksploziji v Örkényju se poroča: Mrtvih je 6 vojakov, skoro vsi Dunajčani in sicer: četovodja Anton Ipp, predmojster Jožef Hieger, kanonirji Janez Polz, Leopold Ettinger, Anton Brandl in Karol Gruber. Preiskava je dognala, da je grana-ta razpočila vsled napačne konstrukcije. Vajam je bil prisostvoval tudi poročnik nadvojvoda Karel Albrecht. Stariše tonesrečencev so brzojavno ob-

vestili. Pogreb se vrši jutri z vsemi vojaškimi častmi.

EKSPLOZIJA DINAMITNE TOVARNE.

Turin, 9. julija. V dinamitni tovarni Noblove družbe v Aviglianu je eksplodiralo 600 kg dinamita. Eksplozija je velik del tovarniških poslopj uničila. Več oseb je težko ranjenih.

VLOMILEC USTRELIL REDARJA.

Brno, 9. julija. Tu so našli ustreljenega redarja Duška. Ponoči je Duška ustrelil neki vlomilec, katerega je zasačil.

EKSPLOZIJA V RUDNIKU.

London, 9. julija. V Cadebyju se je zgodila rudniška eksplozija. Pogrešajo okoli 100 delavcev. Bati se je, da so se vsi zadušili.

NESREČA V GORAH.

Inomost, 9. julija. V Sarmskem prepadu so našli advokatskega koncipienta, dr. Ericha Ferrari, sina sodnijskega nadsvetnika, mrtvega.

HIŠA SE PODRLA.

Napolj, 9. julija. Petnadstropna hiša se je podrla. 30 zidarjev je padlo v globočino. Dva sta se ubila, ostali so ranjeni.

VELIKE POVODNJI.

Irkutsk, 9. julija. Vsled velike povodnji je v Udinsku 500 hiš pod vodo. 20 hiš se je že zrušilo.

STAVKA POLICAJEV.

Budimpešta, 9. julija. V mestu Mako so vsi policaji stopili v štrajk, ker smatrajo mesečno plačo 60 K, ki jo dobivajo, za popolnoma neprimerno svojemu službenemu delu.

KONEC PROCESA PROTI KAMORI.

Viterbo, 9. julija. Po enoinpolletnem zasedanju se je tu končal porotni proces proti napoljskim kamoristom, kateri so umorili zakonska Cuocolo. Kamoristi Sortino, Serrato, Salvi, di Gennaro, Alfano (vodja napoljske kamore), Rapi, de Marinis in Morra so obsojeni na 30 let ječe in 10 let posebnega policijskega nadzorstva, di Matteo na 20 let, 5 mesecev, 25 dni in 3 leta posebnega nadzorstva, Ascritore na 9 let in na interdikt, duhovnik don Ciro Vitozzi, ki je kamoristom pomagal, na 6 let in interdikt. Ostali na 5 let težke ječe in 3 leta policijskega nadzorstva. Bartillozzi in Esposito na 4 leta ječe in 2 leti nadzorstva. Ko so porotniki izrekli svoje mnenje, da so obtoženci krivi, je Alfano kričal: »Jaz sem nedolžen! Vi ste zdaj zapisali najčrnejšo stran v zgodovini! Vi ste ubili mojo mater in moje sestre, ko bodo izvedele za vašo razzosbdo!« De Marinis je potegnil iz žepa ne ve se ali nož ali steklo ali kak žebelj in se tako vrezal v vrat, da je jela curkoma teči kri. Tudi drugi kamoristi so se vedli kakor besni. Ko-nečno so jih ukrotili.

Somišljeniki! Povsod posvetite mesec julij agitaciji za »Domoljuba«!

Primorske vesti.

p Zločinsko organizirano požiganje. Pri Sv. Luciji (Portorose) v Istri je bila v noči od 29. na 30. junija zažgana hiša Slovenca Gregorija Miloviča, ki je pogorela do tal z 1200 K gotovine vred. Milovič je dal zemljišče za slovensko šolo pred piranskimi vrati in usodni dan so imeli italijanski liberalci v Sv. Luciji nekaj protestni shod proti slovenskim težnjam. Zaradi tega sklepajo, da je bilo Miloviču zažgano v maščevalnem namenu. Ko so prišli Milovičevi v usodni noči domov in videli gorečo hišo, so zapazili, da so hišna vrata odprta. Zaradi tega je izključen vsak dvom, da bi ne bil požar zaneten od zločinske roke. Zavarovan je bil le za malo vsoto in ima nad 6000 kron škode. Italijani pa si lahko bilježijo v kroniko nov uspeh svoje kulture.

p Aretacije v Mirnu. Poročali smo, da so aretirali v Mirnu tri brate Faganelli, in sicer Pavla, Teodorja in Jankota ter njih knjigovodjo Rafaela Vuga. V tisti noči je imela biti aretirana tudi mati imenovanih Faganellijev Karolina, znana pod imenom Ceninka, a je padla v nezavest, ko so jo hoteli aretirati. Aretirali pa so jo v četrtek. Vzrok aretacije so razne nerednosti pri njih knjigovodstvu, pri računih, menicah itd. Brata Faganelli, lastnika moderno urejene strojarne, sta namreč pred dobrim mesecem napovedala konkurz. Pasiva baje znašajo več stotisoč kron. Govori se, da je bivši knjigovodja Komidar vrgel v javnost ne nerednosti bratov Faganelli. Govori se, da je bil na Komidarja naročen atentat. Podkupljen da je bil nek delavec, naj ga umori, zakar dobi par tisoč kron. — Te

aretacije so vzbudile po deželi mnogo govorenja, posebno ker je bilo znano, da je Ceninka jako bogata gospa.

p Sveta vojska, protialkoholno društvo se snuje v Gorici.

p Nenadna smrt. Blagajniku kreditne banke v Trstu, 64letnemu Antonu Gustinu, je sinoči nenadoma postalo slabo in v par trenutkih je bil mrtev. Poklicani zdravnik rešilne postaje je mogel konstatirati edinoletno smrt.

p 8000 kron ukradenih. Dne 7. t. m. so udrili v Trstu tatovi v pisarniške prostore trgovca Ivana Sofianopula v ulici Sv. Lazara. Ko so včeraj uradniki te tvrde vstopili, so našli vse preobrnjeno. Blagajna je bila ulomljena in seveda tudi prazna. Iz nje so odnesli svedrovi vsoto gotovino, vrednostne papirje in juvele v vrednosti 8000 K. O tatovih ni sledu.

p Zgorel v peči. Iz Veprinca. Tu je zgorel štiriletni Miklavž Bernejčič, ki je bil sam doma in se preveč približal goreči peči. Ko se je vrnil oče domov, je našel mesto sinčka — ogljen skelet.

p Iredenta. V Gorici so v nedeljo aretirali, a kmalu izpustili 6 navdušenih mladičev, ki so promenirali po mestu z italijansko trobojnico.

p Obe umorjenega Štefana Brešana iz Ločnika je po preiskovalnem sodniku razpisal 500 K premije onemu, ki bi prinesel sigurne podatke o morilcu njegovega sina, iz katerih bi se dalo sklepati brezdvomno na krivdo storilčeve.

Štajerske novice.

š Srebrne maše. V četrtek teden, dne 18. julija ob 10. uri predpoldne obhajajo v Kozjem 25 letnico ali srebrno sv. mašo oni č. g. duhovniki lavantinske vladikovine, ki so stopili leta 1887. v dušnopastirsko službo pri svojem tovarišu g. svetniku, dekanu in župniku Marko Tomažič. Živi jih še sedem in ti so: Čížek Jožef, dekan v Jarenini, Simonič Franc, stolni vikar v Mariboru, Učnik Martin, župnik v Doliču, Mešiček Jožef, dekan v Brežicah, Selih Jurko, župnik pri sv. Kungundi na Pohorju in Vidmajer Franc, župnik na Zgornji Polskavi.

š Samostojna nemško - slovenska nižja gimnazija v Celju. Zavod je obiskovalo v šolskem letu 1911/12 169 učencev. Med temi 4 dijakinje. Z odliko je dovršilo šolsko leto 24, s povojnim uspehom 98, z zadostnim uspehom 17 in z nezadostnim uspehom 23 učencev.

š Zaradi krave v smrt. Posestnik Karl Velej v Pečovniku pri Celju je te dni prodal svojo kravo na sejmu v Laškem trgu. Ko je prišel domov in ženi povedal, koliko je za kravo skupil, mu je ona predbacivala, da jo je preceno prodal. Vsih tega sta se sprla in mož je kmalu odšel iz hiše. Žena je nato vrata za njim zaklenila ter ga pustila ponoči zunaj. Mož je užaljen šel v bližnji gozd ter si pognal kroglo iz samokresa v srce.

š Otroka napadla očeta in ga težko ranila. Iz Kozjega: Posestnik Jože Verstovšek v Mirju pri Kozjem je te dni vozil seno iz travnika. Pri tem delu sta mu pomagala tudi njegova dva otroka Jožefa in Karol. Pri delu sta pa bila površna in oče juje večkrat zato okregal. Zato sta se zmenila in očeta napadala z senenimi vilami. Tolkla sta ga tako dolgo po glavi, dokler se ni oče ranjen zgrudil na tla. Proti otrokoma je naznanjena ovadba.

š Aretirali so v Ptuju nekega v Šalovce pristojnega dninarja Tomaža Zorjana. V Zupančičevi gostilni v Ptuju je gostom prodajal celo zalogo žepnih ur in verižic. Izdajal se je za nekega Jožefa Korošca in je rekel, da je ure kupil v Trstu. Pri njemu so našli eno delavsko in eno službeno knjižico.

š Umrli je v Celju žena črevljarskega mojstra Zupanca, Uršula Zupanc.

š Tatvine na celjskem kolodvoru. Kakor smo že večkrat poročali, se dogajajo na celjskem kolodvoru večkrat različne tatvine. Pred par dnevi je bilo zopet vlomljeno v nek železniški voz in iz njega ukradenega precej blaga za obleke, katero je bilo naslovljeno na krojaškega mojstra Maksa Zabukošek v Celju. Za tatovi nimajo sledu.

š Veselica celjske nemške požarne brambe, katero so celjski Nemci priredili v nedeljo, 7. t. m., na takozvani glaziji pri Celju, se ni, kakor se čuje od raznih strani, nič kaj dobro obnesla. Celjani so skoro pri vseh požarnih društvih na deželi bobnali za udeležbo, rekoč, da to ni nikaka nacionalna, ampak samo dobrodelna prireditve. Res je prišlo na slavnost tudi nekaj slovenskih požarnih društev. Ko so prišli slovenski požarniki na slavnostni prostor in videli izizvalno viseti frankfurtarice, so se zopet vsi korporativno vrnili na kolodvor in se odpeljali s prihodnjimi vlaki zopet domov.

š Smrtno ponesrečeni rudar. Iz Kojnc: Rudar Stefan Štebernak je padel v rudniku v Radniški vasi vsled neoprednosti v globočino, kjer je obležal z razbitimi udi na tleh. Ko so prišli do njega, je bil že mrtev.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 9. julija 1912.

Pšenica za oktober 1912	11:35
Pšenica za april 1913	11:67
Rž za oktober 1912	9:36
Oves za oktober 1912	9:24
Koruzna za julij 1912	8:83
Koruzna za april 1913	8:90
Koruzna za maj 1913	7:41

Efektiv trdno.

Najbolj ugodno zavarovanje

za doživetje in za slučaj smrti nudi največja zavarovalnica na evropskem kontinentu

„Viktorija“

glavni zastop za Kranjsko in sosednje slovensko ozemlje v Ljubljani.

Vsota zavarovane glavnice koncem l. 1911: 2.497.169.381 K. Družbino premoženje koncem leta 1911: 1.041.469.663 K. Prebitek za leto 1911: 42.808.314 K.

Posebno priporočljiv način zavarovanja s prenehanjem plačila premij in s pravico do rente v slučaju trajnega obolenja. Visoke in popolnoma gotove dividende. **Ljudsko zavarovanje** brez zdravniškega preiskanja. **Zavarovanje zoper nezgodo** na železnicah in parnikih.

Del čistega dobička od vseh kupčij dobi »Slovenska Straža« in zato vsakdo tudi »Slovensko Stražo« podpira, kdor se tu zavaruje.

Zanesljivi zastopniki dobrodošli! Naslov za pisma: „VIKTORIJA“, Ljubljana.

Za prihodnje šolsko leto se sprejmejo deklice na stanovanje in hrano.

Sobe so svetle in zračne. Hrana zdrava in tečna. Nadzorstvo skrbno. **Hed, Pe-hani,** ravnateljeva soproga. Ljubljana, Gorupova ulica št. 3/1. 2099

Radi preselitve oddam nekaj tehničnih knjig in merilnih instrumentov

ter so isti v dopoldanskih urah v pisarni podpisnega, **Selenburgova ulica 3, do 13. t. m. na razpolago.**

Franc Žužek

2137

arb. in inženir.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebnosti ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„ADRIJA“

oblastveno koncesionirana prodaja strupov v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5, 2135

Temnica na razpolago!

! Zunanja naročila z obratno pošto. !
: Zahtevajte cenike! :

23 let star fant želi nastopiti kot

cerkovnik

pri kaki fari. Naslov pove uprava lista pod št. 2147. 2147

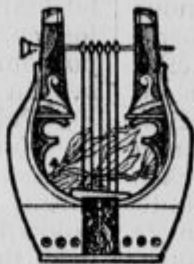
Učenec

kateri je obiskoval pripravljalni tečaj „Slovenske trgovske šole“ poštenih starišev išče mesta v kaki trgovini. Nastop takoj. 2142

KONCERT

s sodelovanjem slavne

„Slovenske filharmonije“

se vrši jutri, v sredo, dne 10. julija 1912 zvečer na vrtu

hotela „Lloyd“

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 40 vinarjev.

Koncerti se vrše odslej ob lepem vremenu vsako sredo zvečer.

Vsak čas se sprejemajo gospodične v poduk.

Priporočila se slavnemu občinstvu pred štirimi leti znani restavrater, sedanji lastnik hotela „Lloyd“

2088

Karl Tausen, Sv. Petra cesta št. 9.

Srečke v korist Slovenski Straži

prineso obmejnim Slovencem pomoč, naročnikom v srečnem slučaju 1949 **bogastvo.** Nihče naj ne zamudi

žrebanja turških srečk dne 1. avgusta t. l.

pri katerem bo vzdignjen glavni dobiček čistih 400.000 zlatih frankov. Vsak naročnik dobi eno srečko v korist revnim otrokom z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 kron zastonj. Pojasnila daje za Slovensko Stražo g. Val. Urbančič, Ljubljana.

Naznanilo prodaje.

Podpisano upraviteljstvo konkurzne mase Karla Lenče na Laverči prodajalo bode

od 22. julija t. l. dalje

vso konkurzno maso spadajočo in v Laverči se nahajajočo vinsko zalogo na licu mesta iz proste roke.

Na prodaj bo: ca 1800 hl belega in rdečega vina ter žrnine, večje število hranilnih sodov (Lager-gebinde) s skupno vsebino ca 1300 hl, nekaj sto transportnih sodov, dalje klotarsko orodje, kakor pumpe, pipe, cevi, itd.; dalje okoli sto steklenic šampanjca in vina v buteljkah, okoli 570 litrov žganja itd.

Ob enem prodala se bode tudi v Žužemberku se nahajajoča vinska zaloga, obsegajoča ca 500 hl belega in rdečega vina ter žrnine in ca 50 transportnih sodov na licu mesta. Termin prodaje pa se bodo dogovorili z interesi za posamezne slučaje določili.

Vsa druga pojasnila daje podpisano upraviteljstvo konkurzne mase.

V Ljubljani, dne 8. julija 1912.

Dr. Ivan Tavčar,

kot upravitelj konkurzne mase
Karla Lenče na Laverči.

2143

Hotel Ferlič v Novem mestu,

Glavni trg

najvljudneje priporoča udobno urejene zračne sobe za prenočišče po ugodnih cenah, vedno sveže pivo bratov Reininghaus ter izvrstna domača vina. — Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. — Postrežba točna in solidna. — K vsakemu vlaku vozi lastni omnibus.

Odličnim spoštovanjem

Ljudevit Ferlič,

mesar in gostilničar.

2144

Št. 3967

Razpis služb.

Glasom zaključka občinske seje od 14. do 15. junija 1912, razpisujejo se pri tej občini sledeča službena mesta:

1. Gozdarskega tehnikza.
2. Stabnega tehnikza.
3. Strojnika.
4. Štirih cestarjev.
5. Štirih stražnikov.

2145

Letni dohodki, ki se izplačujejo mesečno naprej, znašajo: Za gozdarskega tehnikza 2160 K in potni pavšal 360 K; za stabnega tehnikza 2400 K in potni pavšal 360 K; za strojnika 1200 K in potni pavšal 300 K; za cestarje za vsacega po 500 K; za stražnike za vsacega po 800 K in pavšal za obleko po 150 K. Navesti so dokazi sposobnosti, dosedanje službovanje, starost, domovinstvo in popolno znanje hrvaškega jezika v govoru in pisavi. Posebej se zahteva še od gozdarskega tehnikza praksa gozdnega gospodarstva, od stabnega tehnikza pa vsaj izpit usposobljenosti stavbnega mojstra; za strojnika večletna praksa in za stražnike krepka fizična postava. Prošnje s prilogami pošlati je na občinsko upraviteljstvo, katero daje na zahtevanje tudi podrobnejša pojasnila, do konca meseca julija.

Občinsko upraviteljstvo Imotski

dne 2. julija 1912.

Načelnik: Vucemilovč.

Odbornik: R. Blifango.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu
vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v ekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih

zavodov in daje lombardna

posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod,

ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za širanke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.